

SADRŽAJ

OPŠTI DEO

O UGOVORIMA (POSLOVIMA) ROBNOG PROMETA UOPŠTE	21
Izučavanje ugovora robnog prometa	21
Pojam ugovora (posla) u robnom prometu	22
Trgovački poslovi	23
Posebnosti ugovora u robnom prometu	28
ZAKLJUČIVANJE, OBEZBEĐIVANJE I ISPUNJAVANJE UGOVORA U ROBNOM PROMETU	31
1. Zaključivanje ugovora	31
Načela i pravila o zaključivanju ugovora u robnom prometu uopšte ..	31
Ponuda za zaključivanje ugovora	32
Prihvatanje ponude	35
Zakonska obaveza zaključivanja ugovora i predugovori	38
Vreme zaključivanja ugovora	39
Mesto zaključenja ugovora	40
Oblik zaključenja ugovora	40
Naročite vrste zaključenja ugovora	43
Zaključenje ugovora preko telefona, putem telegrama, preko teleprinter-a i neposrednom Radio-vezom	43
Zaključivanje ugovora po pristupu (Adhezijom)	44
Zaključivanje ugovora preko zastupnika i punomoćnika	45
2. Obezbeđivanje ispunjenja ugovora	47
Sredstvo obezbeđivanja izvršenja ugovora	47
Kapara	48
Odustanica	49
Ugovorna kazna	49
Jemstvo, solidarnost	53
Pravo zaloge u robnom prometu	54
Pravo zadržavanja (retencije) u trgovinskom i privrednom pravu ..	56
3. Promene i raskid ugovora	58
Promene u ugovoru i odustanak od ugovora po sporazumu stranaka ..	58
Izmena i raskid ugovora zbog promenjenih okolnosti (teorija o klauzuli rebus sic stantibus)	59
4. Ispunjenje ugovora	62
Opšta načela	62
Plaćanje u robnom prometu	65

5. Odgovornost zbog neispunjenja ugovora	67
Docnja dužnika	67
Docnja poverioca	70
Odgovornost za štetu zbog neispunjenja ugovora	72
6. Tumačenje ugovora o robnom prometu	77

UGOVORI ROBNOG PROMETA

POSEBNI DEO

POJEDINI UGOVORI ROBNOG PROMETA

UGOVOR O PRODAJI, UGOVOR O KUPOVINI I PRODAJI ROBE	81
O ugovoru o kupovini i prodaji robe uopšte	81
Zaključivanje ugovora i bitni elementi ugovora	84
Roba	85
Cena	87
Obaveze ugovornih strana	88
I. Obaveze prodavca	88
1. Obaveza isporuke robe	88
2. Obaveza garancije za svojstva stvari	95
II. Obaveze kupca	97
1. Obaveza prijema isporuke (prelaz rizika, transportne klauzule)	97
2. Obaveza plaćanja kupovne cene	101
Posledice neispunjenja ili neurednog ispunjenja ugovora o kupoprodaji robe...104	
I. Odgovornost prodavca za neurednost u pogledu količine i kvaliteta robe	104
Utvrđivanje količine robe i prava kupca u slučaju isporuke neodgovarajuće količine	105
Način utvrđivanja količine	105
Mesto i vreme utvrđivanja količine	105
Komisijски zapisnik o utvrđenoj količini	106
Prigovori na količinu robe	107
Prava kupca u slučaju isporuke manje ili veće količine od ugovorene	108
Utvrđivanje (pregled) kvaliteta robe i prava kupca u slučaju materijalnih nedostataka (mana) robe	110
Vreme i mesto utvrđivanja kvaliteta	110
Način utvrđivanja kvaliteta	111
Prigovori na kvalitet robe	112
Prava kupca u slučaju mana robe	113
Odgovornost prodavca po osnovu garancije za ispravno funkcionisanje prodate stvari	117
Odgovornost prodavca za pravne nedostatke (zaštita od evikcije)	118
II. Docnja prodavca i kupca	118
Docnja prodavca	119
1. Pravo kupca da traži ispunjenje ugovora i naknadu štete zbog zadocnjenja	119
2. Pravo kupca da raskine ugovor i da traži naknadu štete zbog neispunjenja ugovora	120

Docnja kupca	122
I. Kupčeva docnja u pogledu plaćanja kupovne cene	123
1. Pravo prodavca da traži ispunjenje ugovora i naknadu štete zbog zadocnjenja	124
2. Pravo prodavca na raskid ugovora i na naknadu štete zbog neispunjenja	124
II. Kupčeva docnja u pogledu prijema isporuke	125
Docnja kod fiksnih poslova	127
Obaveza čuvanja stvari za račun saugovarača	129
Posebne vrste kupovine i prodaje robe	129
1. Kupovina na probu	130
2. Kupovina i prodaja po mustri (po uzorku)	130
3. Specifikaciona kupovina i prodaja	131
4. Ugovor o isporuci	132
5. Ugovor o kupoprodaji robe i spoljnoj trgovini	133
UGOVOR O RAZMENI ROBE	147
UGOVOR O NALOGU	149
Pojam i značaj ugovora o nalogu	149
Obaveze nalogoprimca iz ugovora o nalogu	151
1. Obaveza nalogoprimca da prilikom izvršenja dobijenog naloga postupa sa pažnjom dobrog privrednika	151
2. Obaveza nalogoprimca da odstupi od dobijenih naloga i uputstava	151
3. Obaveza nalogoprimca da lično izvršava dobijene naloge i uputstva	152
4. Obaveza nalogoprimca da nalogodavcu podnosi izveštaje o radu	152
5. Obaveza nalogoprimca da položi račun nalogodavcu	153
Obaveze nalogodavca iz ugovora o nalogu	154
1. Obaveza nalogodavca da plati nalogoprimcu naknadu za obavljani posao	154
2. Obaveza nalogodavca u pogledu predujmijivanja budućih očekivanih troškova	155
3. Obaveze nalogodavca u pogledu naknade troškova i preuzimanja obaveza	155
Prestanak ugovora o nalogu	157
UGOVOR O POSREDOVANJU	159
Pojam i značaj ugovora o posredovanju	159
Vrste ugovora o posredovanju	161
Ugovor o posredovanju u našem pravu	162
Zaključenje ugovora o posredovanju	163
Obaveze posrednika iz ugovora o posredovanju	164
1. Osnovna obaveza posrednika iz ugovora o posredovanju je da postupa pažnjom dobrog privrednika prilikom posredovanja	164
2. Obaveza posrednika da čuva poslovnu tajnu	165
3. Obaveza posrednika da vodi poslovne knjige o posredovanju (posrednički, mešetarski dnevnik)	166
4. Posrednikova obaveza izdavanja posredničkog lista (mešetarskog lista)	166
5. Obaveza posrednika da čuva uzorke	167
6. Posrednikova obaveza u pogledu davanja potrebnih obaveštenja	168

Prava posrednika iz ugovora o posredovanju	168
1. Posrednikovo pravo na naknadu (nagradu, proviziju)	168
2. Pravo posrednika na naknadu troškova	172
Prestanak ugovora o posredovanju	173

UGOVOR O TRGOVINSKOM ZASTUPANJU (AGENTURI)	175
Pojam i značaj ugovora o zastupanju (agenturi)	175
Vrste ugovora o trgovinskom zastupanju (agenturi)	177
Zaključivanje ugovora o trgovinskom zastupanju	179
Ugovor o trgovinskom zastupanju (agenturi) u našem pravu	181
Obaveze trgovinskog zastupnika (agenta) iz ugovora o trgovinskom zastupanju (agenturi)	181
1. Osnovna obaveza trgovinskog zastupnika (agenta) iz ugovora o trgovinskom zastupanju (agenturi) je da prilikom izvršavanja ugovora o trgovinskom zastupanju (agenturi) mora postupiti sa pažnjom dobrog privrednika	181
2. Obaveza trgovinskog zastupnika (agenta) da se pridržava svih uputstava nalogodavca (komitenta) i da ispunji nalog za trgovinsko zastupanje	182
3. Obaveza trgovinskog zastupnika (agenta) da obaveštava komitenta o svim značajnim činjenicama i okolnostima prilikom izvršenja naloga za trgovinsko zastupanje	184
4. Obaveza trgovinskog zastupnika (agenta) da stručno štiti interese nalogodavca (komitenta, vlastodavca)	185
5. Obaveza trgovinskog zastupnika (agenta) da ne sme da radi za drugoga koji je u konkurentskim odnosima sa nalogodavcem (komitentom, vlastodavcem) bez pristanka nalogodavca (komitenta, vlastodavca)	186
6. Obaveza trgovinskog zastupnika da čuva poslovnu tajnu nalogodavca	186
7. Obaveza trgovinskog zastupnika da uredno vodi poslovne knjige ..	187
8. Obaveza trgovinskog zastupnika (agenta) da sastavi zaključnicu o zaključenom ugovoru	187
9. Obaveza trgovinskog zastupnika (agenta) da nalogodavcu (komitent) položi račun o svome poslovanju prilikom izvršavanja naloga nalogodavca	188
Prava trgovinskog zastupnika (agenta) iz ugovora o trgovinskom zastupanju (ugovora o agenturi)	188
1. Pravo trgovinskog zastupnika (agenta) na nagradu odnosno proviziju	188
2. Pravo trgovinskog zastupnika (agenta) na naknadu troškova	190
3. Pravo trgovinskog zastupnika na predujam	190
4. Pravo trgovinskog zastupnika (agenta) na sredstva obezbeđenja svojih ugovornih zahteva (pravo zadržaja i založno pravo)	190
Prestanak ugovora o trgovinskom zastupanju (agenturi)	191
UGOVOR O KOMISIONU	193
Pojam i značaj ugovora o komisyonu	193
Pravna priroda ugovora o komisyonu	194
Ugovor o komisyonu u našem pravu	195

Pravni odnosi iz ugovora o komisionu	196
Zaključenje ugovora o komisionu	196
Obaveze komisionara iz ugovora o komisionu	196
1. Osnovna obaveza komisionara je da dobijeni nalog izvrši pažnjom urednog privrednika	196
2. Komisionareva obaveza da postupa po nalogu komitenta	198
3. Komisionareva obaveza da štiti interese komitenta	199
4. Obaveza komisionara da čuva komitentovu robu	201
5. Komisionareva obaveza da obaveštava komitenta	202
6. Obaveza komisionara da položi račun komitent	202
7. Obaveza komisionara da preda komitent	203
Prava komisionara iz ugovora o komisionu	203
1. Pravo komisionara na nagradu (proviziju, ugovorenu naknadu)	203
2. Komisionarevo pravo na naknadu troškova	204
3. Komisionarevo pravo na zakonska sredstva obezbeđenja svojih potraživanja prema komitent	205
Pravni odnosi između komisionara i trećeg lica	205
Pravni odnos između komitenta i trećeg lica	206
Vrste ugovora o komisionu	206
Prestanak ugovora o komisionu	207
UGOVOR O ŠPEDICIJI (OTPREMANJU)	209
Pojam i značaj ugovora o špediciji (otpremanju)	209
Pravna priroda ugovora o špediciji	211
Ugovor o špediciji (otpremanju) u našem pravu	212
Pravni odnosi iz ugovora o špediciji	212
Zaključenje ugovora o špediciji	213
Obaveze špeditera iz ugovora o špediciji	213
1. Špediterova obaveza da postupa kao savestan uredan privrednik	213
2. Obaveze špeditera pre prijema stvari	214
3. Špediterova obaveza prijema stvari	215
4. Špediterova obaveza čuvanja stvari	216
5. Špediterova obaveza izbora trećih lica	217
6. Špediterova obaveza izbora prevoznog puta i vrste transporta	218
7. Špediterova obaveza zaključenja potrebnih ugovora	218
8. Špediterova obaveza da osigura stvari	219
9. Špediterova obaveza polaganja računa	219
Pravo špeditera iz ugovora o špediciji	220
1. Pravo špeditera na nagradu (proviziju)	220
2. Pravo špeditera na naknadu troškova	221
3. Špediterova prava na sredstva obezbeđenja ugovornih zahteva	221
Odgovornost špeditera iz ugovora o špediciji	222
Posebne vrste ugovora o špediciji	223
1. Samostalno istupanje špeditera	223
2. Međušpediter i podšpediter	223
3. Fiksna (paušalna) špedicija	224
4. Zbirna (skupna) špedicija	224
Prestanak ugovora o špediciji	225

UGOVOR O KONTROLI ROBE	227
Pojam i značaj ugovora o kontroli robe	227
Ugovor o kontroli robe u našem pozitivnom pravu	229
Pravna priroda ugovora o kontroli robe	230
Zaključenje ugovora o kontroli robe	231
Obaveze kontrolora iz ugovora o kontroli robe	232
1. Obaveza izvršenja ugovorene usluge	232
2. Obaveza izvršenja komitentovog naloga	232
3. Obaveza izdavanja certifikata	233
4. Obaveza obezbeđenja robe od zamene	233
5. Obaveza čuvanja uzoraka	234
6. Obaveza obaveštavanja komitenta i polaganja računa o učinjenim troškovima	234
Prava kontrolne organizacije iz ugovora o kontroli robe	234
1. Pravo na nagradu (proviziju) za učinjene usluge	234
2. Pravo na naknadu troškova	235
3. Pravo na pristup robi koja treba da se kontroliše	235
4. Pravo na naknadne naloge i instrukcije	235
5. Pravo zaloge i pravo retencije robe koja se kontroliše	235
Odgovornost kontrole organizacije iz ugovora o kontroli robe	235
Vrste ugovora o kontroli robe	237
1. Kontrola robe "sa preuzimanjem"	237
2. Posao kontrole robe sa garancijom	238
3. Posao kontrole usluga	238
Prestanak ugovora o kontroli robe	238
UGOVOR O USKLADIŠTENJU	241
Pojam i značaj ugovora o uskladištenju	241
Vrste ugovora o uskladištenju	243
Ugovor o uskladištenju u našem pravu	245
Zaključenje ugovora o uskladištenju	248
Obaveze skladištara iz ugovora o uskladištenju	250
1. Osnovna obaveza skladištara iz ugovora o uskladištenju je da postupa kao uredan privrednik i da prilikom čuvanja i održavanja robe ispolji poštenje i savesnost	250
2. Obaveza skladištara da primi robu na čuvanje	251
3. Obaveza skladištara da primljenu robu stručno čuva i da preduzme sve potrebne radnje u cilju održavanja robe	253
4. Obaveza skladištara da uredno vodi skladišnu knjigu i matičnu knjigu skladišnica	254
5. Obaveza skladištara da izda skladišnicu	254
6. Obaveza skladištara da osigura uskladištenu robu	255
7. Obaveza skladištara da čuva poslovnu tajnu svojih deponenata (ostavodavaca)	255
8. Obaveza skladištara da izda ovlašćenom licu uskladištenu robu	255
Skladišnica	257
Prava skladištara iz ugovora o uskladištenju	260
1. Prava skladištara na naknadu (proviziju)	260
2. Pravo skladištara na naknadu troškova	261

3. Pravo zaloge i pravo retencije na uskladištenoj robi	261
4. Pravo skladištara da proda uskladištenu robu	261
Prestanak ugovora o uskladištenju	262
UGOVOR O LIZINGU	265
Pojam i značaj ugovora o lizingu	265
Vrste ugovora o lizingu	266
Zaključenje ugovora o lizingu	268
Obaveze davaoca lizinga iz ugovora o lizingu	269
1. Obaveza davaoca lizinga da postupa kao savestan i uredan privrednik	269
2. Obaveza davaoca lizinga da ustupi privredno iskorišćavanje lizing objekta	269
3. Obaveza davaoca lizinga da uredno održava objekt lizinga	270
4. Obaveza davaoca lizinga da prenese svojinsko-pravno ovlašćenje na primaoca lizinga	270
Obaveza primaoca lizinga iz ugovora o lizingu	270
1. Obaveza primaoca lizinga u pogledu plaćanja lizinga rate (zakupnine, ugovorene naknade, ugovorene nagrade)	270
2. Obaveza primaoca u pogledu iskorišćavanja lizing objekta	271
3. Obaveza primaoca lizinga da omogući kontrolu davaoca lizinga	271
4. Obaveza primaoca lizinga da vrati lizing objekt po proteku ugovorenog roka	271
Prestanak ugovora o lizingu	271
UGOVOR O OSIGURANJU	273
Pojam i značaj ugovora o osiguranju	273
Vrste ugovora o osiguranju	275
Ugovor o osiguranju u našem pravu	277
Obavezno osiguranje u našem pravu	278
Dobrovoljno osiguranje u našem pravu	279
Transportno osiguranje u našem pravu	279
Zaključenje ugovora o osiguranju	307
Polisa osiguranja	311
Obaveze osiguratelja iz ugovora o osiguranju	313
1. Obaveza osiguratelja da postupa kao uredni privrednik, tj. da se ponaša pošteno savesno ispoljavajući pri tome pažnju urednog stručnjaka	313
2. Obaveza namenskog korišćenja sredstava osiguranja	313
3. Obaveza osiguratelja da preuzima potrebne preventivne mere u cilju smanjenja i otklanjanja štete	313
4. Obaveza osiguratelja u slučaju kada nastupi osigurani slučaj, da nadoknadi štetu ili isplaćenu osiguranu svotu	314
5. Obaveza osiguratelja da osiguraniku naknadi nužne i korisne troškove	314
Obaveza osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja iz ugovora o osiguranju	315
1. Obaveza osiguranika, odnosno ugovarača osiguranja da prijavi okolnosti koje su značajne za procenu rizika	315
2. Obaveza osiguranika da plati premiju osiguranja	316

3. Obaveza osiguranika da obavesti osiguratelja o nastupelom osiguranom slučaju	317
4. Obaveza osiguranika da preduzima potrebne mere radi spasavanja osiguranog predmeta	318
5. Obaveza osiguranika da koristi osigurane stvari na propisan način	318
Prestanak ugovora o osiguranju	318
UGOVOR O PREVOZU	325
Pojam i značaj ugovora o prevozu	325
Vrste ugovora o prevozu	327
Ugovori o prevozu u našem pravu	328
Opšta pravila o ugovoru o prevozu stvari	330
Opšta pravila o ugovoru o prevozu lica	334
UGOVOR O POMORSKOM PREVOZU	335
Pojam i značaj ugovora o pomorskom prevozu	335
Ugovori o iskorišćavanju brodova u našem pravu	336
Vrste ugovora o plovidbenom prevozu stvari	338
Zaključenje ugovora o plovidbenom prevozu stvari	340
Obaveze brodarar iz ugovora o plovidbenom prevozu stvari	341
1. Obaveza brodarar da postupa kao uredan privrednik	341
2. Obaveze brodarar da naručiocu prevoza u ugovoreno vreme i u ugovorenoj luci odnosno pristaništu stavi na korišćenje brod koji je sposoban za plovidbu	341
3. Obaveze brodarar u vezi ukrcaja tereta	342
4. Obaveze brodarar na stojnice i prekostoynice	343
5. Obaveza brodarar u pogledu izdavanja konosmana (teretnice), odnosno tovarnog lista	345
6. Obaveza brodarar da uredno prevoze stvari	345
7. Obaveza brodarar da preda teret primaocu u luci, odnosno pristaništu iskrcaja	346
Prava brodarar iz ugovora o plovidbenom prevozu stvari	347
1. Pravo brodarar na vozarinu	347
2. Pravo brodarar na naknadu troškova	348
3. Pravo brodarar na zakonska sredstva obezbeđenja ugovornih zahteva	348
Prevozne isprave kod plovidbenog prevoza stvari	348
Odgovornost brodarar na osnovu ugovora o privrednom prevozu stvari	352
Zajedničke havarije u plovidbi morem i unutrašnjim plovnim putevima	354
Prestanak ugovora o plovidbenom prevozu stvari	355
Ugovor o tegljenju i potiskivanju	356
Ugovor o plovidbenom agencijskom poslu	356
Ugovor o plovidbenom prevozu putnika i prtljaga	357
UGOVOR O PREVOZU UNUTRAŠNJIM VODENIM PUTEVIMA	359
Pojam i značaj ugovora o prevozu unutrašnjim vodenim putevima	359
Pravno regulisanje saobraćaja na Dunavu	360
Vrste rečnog prevoza	362
UGOVOR O PREVOZU ROBE ŽELEZNICOM	363
Pojam i značaj ugovora o prevozu robe železnicom	363
Vrste ugovora o prevozu robe	365

Zaključenje ugovora o prevozu železnicom	365
Obaveze železničkog prevozioca iz ugovora o železničkom prevozu robe	367
1. Železnički prevoznik ima obavezu da robu preveze, da je čuva od trenutka prijema do trenutka predaje primaocu, kao i da obavlja druge potrebne radnje pažnjom urednog privrednika	367
2. Obaveza železničkog prevozioca da primi robu na prevoz	368
3. Obaveza prevozioca da ostvari dovoz i odvoz robe	368
4. Obaveza železničkog prevozioca da utvrđuje težinu i broj komada pošiljki	368
5. Obaveza železnice da dostavi potrebne vagone i utovari robu	369
6. Obaveza železnice da odredi prevozni put	370
7. Obaveza železnice da blagovremeno i uredno izvrši prevoz pošiljke	370
8. Obaveza železnice da čuva robu	371
9. Obaveza železnice da obavi potrebne carinske i druge radnje	371
10. Obaveza železnice da ostvari pouzete	371
11. Obaveza železnice da postupi po naknadnim izmenama ugovora o železničkom prevozu robe	371
12. Obaveza železnice da obavesti primaoca o prispeću robe	373
13. Obaveza železnice da preda robu primaocu, ili ovlašćenom imaocu prenosivog tovarnog lista	373
Odgovornost železničkog prevozioca na osnovu ugovora o železničkom prevozu robe	374
Prava železničkog prevozioca iz ugovora o železničkom prevozu robe	376
1. Pravo na prevozninu	376
2. Pravo železničkog prevozioca na naknadu troškova	377
3. Pravo retencije i pravo zaloge na osnovu zakona koja pripadaju železnici u cilju obezbeđenja ugovornih zahteva	378
Prestanak ugovora o železničkom prevozu robe	378
Ugovor o železničkom prevozu putnika	379
Ugovor o železničkom prevozu prtljaga	382

UGOVOR O DRUMSKOM PREVOZU ROBE	385
Pojam i značaj ugovora o drumskom prevozu robe	385
Vrste ugovora o drumskom prevozu robe	387
Ugovor o drumskom prevozu robe u našem pravu	388
Zaključenje ugovora o drumskom prevozu robe	389
Obaveze drumskog prevozioca iz ugovora o drumskom prevozu robe	391
1. Drumski prevoznik ima osnovnu obavezu da robu preveze i da je čuva od trenutka prijema od strane pošiljaoca do trenutka predaje primaocu, kao i da obavlja druge potrebne radnje pažnjom urednog privrednika	391
2. Obaveza drumskog prevozioca da primi robu na prevoz	391
3. Obaveze drumskog prevozioca u pogledu utovara robe u vozilo	391
4. Obaveze drumskog prevozioca u vezi izdavanja tovarnog lista	392
5. Obaveze drumskog prevozioca u pogledu izvršenja drumskog prevoza robe	395
6. Obaveze drumskog prevozioca u pogledu raspolaganja sa robom u toku prevoza od strane korisnika prevoza	395

7. Obaveze drumskog prevozioca u pogledu predaje robe u mestu opredeljenja	397
Odgovornost drumskog prevozioca iz ugovora o drumskom prevozu robe	398
Prava drumskog prevozioca iz ugovora o drumskom prevozu robe	399
1. Pravo drumskog prevozioca na prevozninu	399
2. Pravo prevozioca na naknadu nužnih i korisnih troškova	400
3. Pravo drumskog prevozioca da obezbedi svoja ugovorna potraživanja pravom zaloge i pravom retencije (pridržaja)	400
Prestanak ugovora o drumskom prevozu robe	401
Ugovor o drumskom prevozu putnika	402
Ugovor o drumskom prevozu prtljaga	405
UGOVOR O VAZDUŠNOM PREVOZU	407
Pojam i značaj ugovora o vazdušnom prevozu	407
Vrste ugovora o vazdušnom prevozu	410
Ugovor o vazdušnom prevozu robe (stvari) u našem pravu	411
Obaveze vazdušnog prevozioca na osnovu ugovora o prevozu stvari	413
1. Obaveza vazdušnog prevozioca da prilikom vazdušnog prevoza stvari postupa pažnjom urednog privrednika ili pažnjom urednog stručnjaka	413
2. Obaveza vazdušnog prevozioca da primi stvari na prevoz	413
3. Obaveza vazdušnog prevozioca da izda tovarni list ili prenosivi tovarni list	413
4. Obaveza vazdušnog prevozioca da izvrši ugovoreni prevoz na ugovoreni način	413
5. Obaveza vazdušnog prevozioca da postupa po naknadnim nalozima imaoaca prava u toku vazdušnog prevoza	414
6. Obaveza vazdušnog prevozioca da u mestu opredeljenja preda stvar imaoocu prava	415
Obaveze naručioca prevoza, odnosno pošiljaoca iz ugovora o vazdušnom prevozu stvari	417
1. Osnovna obaveza naručioca prevoza odnosno pošiljaoca je obaveza da vazdušnom prevoziocu isplati prevozninu za obavljene vazdušni prevoz stvari	417
2. Obaveza pošiljaoca odnosno naručioca prevoza da nadoknadi vazdušnom prevoziocu nužne i korisne troškove	418
3. Obaveze naručioca prevoza odnosno pošiljaoca da preda vazdušnom prevoziocu stvari u ambalaži koja štiti stvari za vreme prevoza ...	418
4. Obaveza naručioca prevoza odnosno pošiljaoca da preda vazdušnom prevoziocu sva potrebna dokumenta za prevoz	419
Vazduhoplovni tovarni list	419
Odgovornost vazdušnog prevozioca na osnovu ugovora o vazdušnom prevozu stvari	422
Ugovor o vazdušnom prevozu putnika u našem pravu	424
Vazdušni prevoz prtljaga u našem pravu	426
Prihvatanje i otprema putnika, prtljaga, i stvari kod vazdušnih prevoza (handling)	428

UGOVOR O DIREKTNOM I KOMBINOVANOM PREVOZU ROBE	429
FBL – FIATA konosman za kombinovani transport	430
IZDAVAČKI UGOVOR	451
Pojam i značaj izdavačkog ugovora	451
Izdavački ugovor u našem pravu	453
Vrste izdavačkih ugovora	454
Zaključenje izdavačkog ugovora	456
Obaveze izdavača iz izdavačkog ugovora	457
1. Osnovna obaveza izdavača iz izdavačkog ugovora je obaveza objavljivanja dela	457
2. Obaveza izdavača da objavi dela u ugovorenom roku	459
3. Obaveza izdavača da vrši korekturu dela	460
4. Obaveza izdavača da se prilikom objavljivanja dela pridržava ugovorenog tiraža	460
5. Obaveza izdavača da poštuje moralna prava autora	461
6. Obaveza izdavača da rastura primerke dela kao i da o tome na zahtev autora, posebno obaveštava autora	461
7. Obaveza izdavača da isplati autorski honorar autoru	462
8. Obaveza izdavača da preda autoru tzv. autorske primerke	463
Prava izdavača iz izdavačkog ugovora	463
1. Pravo izdavača da zahteva od autora predaju dela u cilju objavljivanja	463
2. Pravo izdavača da zahteva od autora prenos korišćenja autorskog prava u ugovorenom obimu	463
3. Pravo izdavača da zahteva od autora autorsku pravnu zaštitu	464
Prestanak izdavačkog ugovora	464
UGOVOR O LICENCI	467
Pojam i značaj ugovora o licenci	467
Ugovor o licenci u našem pravu	469
Zaključenje ugovora o licenci	470
Vrste ugovora o licenci	470
Obaveza davaoca licence iz ugovora o licenci	472
1. Obaveza prenosa rešavanja predmeta licence	472
2. Obaveza davaoca licence da daje potrebna uputstva i obaveštenja	472
3. Obaveza garantovanja iskorišćavanja predmeta licence	472
Obaveze sticaoca licence iz ugovora o licenci	473
1. Obaveza sticaoca licence da iskorišćava predmet licence kako je ugovoreno	473
2. Obaveza sticaoca licence u pogledu isplate naknade	473
3. Obaveza sticaoca licence u pogledu podnošenja izveštaja	474
Prestanak ugovora o licenci	474
UGOVOR O KNOW-HOW	477
Pojam i značaj ugovora o know-how	477
Pravna priroda i vrste ugovora o know-how	479
UGOVOR O FAKTORINGU	481
Pojam i privredni značaj ugovora o faktoringu	481
Pravna priroda i vrste ugovora o faktoringu	482

UGOVORI O TURISTIČKIM USLUGAMA	487
Pojam i značaj ugovora o turističkim uslugama	487
Ugovori o turističkim uslugama u našem pravu	489
Vrste ugovora o turističkim uslugama	490
Zaključenje ugovora o turističkim uslugama	491
Ugovor o organizovanju putovanja	492
Obaveze organizatora putovanja iz ugovora o organizovanju putovanja	494
1. Obaveza organizatora putovanja da postupa pažnjom urednog privrednika	494
2. Obaveza organizatora putovanja da organizuje ugovoreno putovanje na ugovoren način	494
3. Obaveza organizatora putovanja da pruži putniku potrebna obaveštenja	495
4. Obaveza organizatora putovanja da čuva tajnu	495
Obaveze putnika iz ugovora o organizovanju putovanja	495
1. Obaveza putnika da organizatoru putovanja isplati ugovorenu cenu	495
2. Obaveza putnika da preduzima ugovorene i propisane radnje u cilju izvršenja putovanja	496
3. Obaveze putnika na osnovu odgovarajućih propisa	496
Odgovornost organizatora putovanja na osnovu ugovora o organizovanju putovanja	497
Posrednički ugovor o putovanju	498
Ugovor o angažovanju ugostiteljskih kapaciteta – ugovor o alotmanu	499
Obaveze turističke organizacije na osnovu ugovora o alotmanu	500
1. Obaveza turističke agencije da prilikom izvršenja ugovora postupa pažnjom urednog privrednika	500
2. Obaveza turističke agencije u pogledu izdavanja posebne pismene isprave	501
3. Obaveza turističke agencije na osnovu ugovora o alotmanu u pogledu blagovremenog obveštavanja	501
4. Obaveza turističkih agencija da se pridržava ugovorenih cena sa ugostiteljskom, odnosno hotelskom organizacijom	502
5. Obaveza turističke agencije na osnovu ugovora o alotmanu u pogledu plaćanja ugostiteljskih, odnosno hotelskih usluga	502
Obaveze ugostitelja, odnosno hotelijera iz ugovora o alotmanu	502
1. Obaveza ugostitelja, odnosno hotelijera da na osnovu ugovora o alotmanu postupa pažnjom urednog privrednika	503
2. Obaveza ugostitelja, odnosno hotelijera da stavi na korišćenje ugovorene turističke usluge	503
3. Obaveza ugostitelja, odnosno hotelijera da pod istim uslovima pruža usluge raznim licima	503
4. Obaveza ugostitelja, odnosno hotelijera da ne menja cene usluga na osnovu ugovora o alotmanu	503
5. Obaveza ugostitelja, odnosno hotelijera u pogledu plaćanja provizije na osnovu ugovora o alotmanu	504
Vaučer (hotelski bon, hotelski kupon, hotelska uputnica)	504
Prestanak ugovora o turističkim uslugama	505

UGOVOR O GRAĐENJU	507
Pojam i značaj ugovora o građenju	507
Ugovor o građenju u našem pravu	509
Vrste ugovora o građenju	514
Zaključenje ugovora o građenju	516
Obaveze izvođača radova iz ugovora o građenju	520
1. Obaveza izvođača radova da prilikom izvođenja građevinskih radova postupa pažnjom urednog privrednika	520
2. Obaveza izvođača radova da obavi sve radove koji su ugovorom predviđeni i to na onaj način koji je u ugovoru određen	521
3. Obaveza izvođača radova da obaveštava i upozorava naručioca radova o svim značajnijim događajima prilikom izvršenja ugovornih radova	522
4. Obaveza izvođača radova da se pridržava rokova za izradu radova	522
5. Obaveza izvođača radova da vodi odgovarajuće knjige o građenju objekata	523
6. Obaveza izvođača radova da obezbedi gradilište i da osigura gradilište	523
7. Obaveza izvođača radova u pogledu upotrebljenog materijala	523
8. Obaveza izvođača radova na plaćanje ugovorne kazne ako uredno ne izvrši u predviđenom roku građevinske radove	525
9. Obaveza izvođača radova da preda objekat investitoru	525
Prava izvođača radova iz ugovora o građenju	526
1. Pravo izvođača radova da zahteva od investitora blagovremeno i uredno obavljanje svih zakonskih i ugovornih radnji kojima investitor omogućuje izvođaču radova obavljanje građevinskih radova	526
2. Pravo izvođača radova na ugovorenu cenu	526
3. Pravo izvođača radova da zahteva od naručioca radova da sprovede nadzor nad izvršenjem građevinskih radova	529
Prestanak ugovora o građenju	529
UGOVOR O INŽENJERINJU	533
Pojam i značaj ugovora o inženjeringu	533
Pravna priroda i vrste ugovora o inženjeringu	534
UGOVOR O FRANŠIZINGU	537
Pojam i značaj ugovora o franšizingu	537
Vrste i pravna priroda ugovora o franšizingu	539
UGOVOR O FORFETINGU	541
Pojam i značaj ugovora o forfetingu	541
Pravna priroda i vrsta ugovora o forfetingu	544
Sličnosti i razlike između ugovora o forfetingu i ugovora o faktoringu	545
UGOVOR O TIME SHARING-U	549
Pojam i značaj ugovora o time sharing-u	549
Pravna priroda i vrste ugovora o time sharing-u	551
UGOVOR O DUGOROČNOJ PROIZVODNOJ KOOPERACIJI	555
Pojam i značaj ugovora o dugoročnoj proizvodnoj kooperaciji	555

UGOVOR O POSLOVNO-TEHNIČKOJ SARADNJI	557
Pojam i značaj ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji	557
Pravna priroda ugovora o poslovno-tehničkoj saradnji	558
INDENT UGOVOR	559
Pojam i značaj indent ugovora	559
Vrste indent ugovora	559
UGOVOR O OPLEMENJAVANJU ROBE	561
Pojam i značaj ugovora o oplemenjavanju robe	561
Vrste ugovora o oplemenjavanju robe	561
PRIMERI FORMULARA IZ PRAKSE ZA POJEDINE UGOVORE ROBNOG PROMETA	563
Objašnjenje rasporeda formulara	564
NAPOMENE UZ PRIMERKE FORMULARA	565
Pojedinačni formulari za pojedine ugovore robnog prometa	567